

NOTATKA N/T POLSKO-KOLUMBIJSKICH RELACJI GOSPODARCZYCH

1. Informacje ogólne

- ludność – 49,0 mln (2017 r.),
- stolica – Bogotá (7,8 mln mieszkańców); inne ważne ośrodki miejskie: Medellín (2,4 mln), Cali (2,3 mln), Barranquilla (1,2 mln), Cartagena (990 tys.),
- Prezydent – Juan Manuel Santos (od 7 sierpnia 2010 r., reelekcja w 2014 r.),
- PKB (nominalny, 2015 r.) – 374,1 mld USD,
- PKB (PPP, 2016 r.) – 690,4 mld USD,
- PKB (nominalny, 2015 r.) per capita – 8.150 USD,
- PKB (PPP, 2016 r.) per capita – 14.200 USD,
- wzrost gospodarczy: 2,2% (2016), 3,1% (2015), 4,2 % (2014),
- główne gałęzie przemysłu: odzież i obuwie, przetwórstwo spożywcze, petrochemia, przemysł chemiczny, górnictwo (złota, węgla, szmaragdów),
- główne płody rolne: kawa, kwiaty cięte, ryż, tytoń, kukurydza, trzcina cukrowa, kakao, krewetki,
- stopa bezrobocia – 9,5% (2016 r.),
- ludność żyjąca poniżej linii ubóstwa – 27,8 % (2016 r.),
- wartość eksportu – 33,64 mld USD (2016 r.),
- główni partnerzy w eksporcie (2015 r.) – USA (27,5%), Panama (7,2%), Chiny (5,2%), Hiszpania (4,4%), Ekwador (4%),
- główne towary w eksporcie – ropa naftowa, węgiel, szmaragdy, kawa (3-ci światowy producent, po Brazylii i Wietnamie), nikiel, cięte kwiaty, banany, odzież,
- wartość importu – 47,15 mld USD (2016 r.),
- główni partnerzy w imporcie (2015 r.) – USA (28,8%), Chiny (18,6%), Meksyk (7,1%), Niemcy (4,2%),
- główne towary w imporcie – maszyny produkcyjne, środki transportu, dobra konsumpcyjne, chemikalia, wyroby papiernicze, paliwa, elektryczność,
- surowce naturalne – węgiel (największe zasoby w Ameryce Łacińskiej), ropa naftowa, nikiel, złoto, srebro, platyna i szmaragdy (największe zasoby na świecie).

2. Stan traktatowy.

Począwszy od 1 sierpnia 2013 r. współpraca gospodarcza z Kolumbią kształtowana jest o zapisy podpisanej w czerwcu 2012 r. umowy o strefie wolnego handlu pomiędzy UE a Wspólnotą Andyjską (Kolumbią i Peru). Ponadto, w stosunkach gospodarczych obowiązują obecnie:

- Umowa o współpracy techniczno-naukowej z dnia 22 czerwca 1967 r. oraz protokół dodatkowy z dnia 10 listopada 1970 r.,
- Porozumienie w/s współpracy w zakresie górnictwa węglowego, rud miedzi, fosforytów i energetyki z dnia 14 września 1983 r.

3. Wymiana handlowa.

Pod względem wartości obrotów handlowych, spośród partnerów handlowych w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów, Kolumbia uplasowała się w 2016 r. dopiero na 7 miejscu. Niemniej jednak, należy mieć na uwadze, iż część wyższych pozycji zajętych jest zwyczajowo przez państwa tzw. „taniej bandery” (Bahamy, Antigua i Barbuda), wielomilionowa wymiana handlowa z którymi wynika z „obrotu” jednostkami pływającymi (głównie remonty w polskich stocznicach).

Wartość obrotów handlowych w latach 2014 – 2017 (I-III) w mln USD

	2014	2015	2016	dynamika 2016/ 2015	2017 (I-III)	dynamika 2016 (I-III)/ 2017 (I-III)
eksport	62,2	65,2	98,3	+ 51 %	13,7	- 27 %
import	81,1	114,6	132,3	+ 15 %	36,3	+ 3 %
obroty	143,3	179,9	230,7	+ 28 %	50,1	- 8 %
saldo	- 18,9	- 49,3	- 34,0	X	- 22,5	X

Główne pozycje w eksporcie w okresie 2016 r.: monety (46,1%, Mennica Polska S.A.), kwasy karboksylowe (8%), opony pneumatyczne (4,1%), mleko/ śmietana zagęszczone (3%), kosmetyki (2,7%), turbiny gazowe (1,9%), lampy halogenowe (1,8%), karty inteligentne, perfumy/ wody toaletowe (1,5%), nawozy mineralne, leki, preparaty do makijażu,

Główne pozycje w eksporcie w 2015 r.: kwasy karboksylowe (15%), opony pneumatyczne (9,8%), nawozy mineralne (4,9%), kosmetyki (4,6%), lampy halogenowe (3,8%), perfumy/ wody toaletowe, mleko/ śmietana zagęszczone, turbiny gazowe, leki,

Główne pozycje w eksporcie w 2014 r.: opony pneumatyczne (12,3%), chemikalia organiczne (11,2%), wyroby farmaceutyczne (7,1%), preparaty kosmetyczne (5,5%), turbiny gazowe, lampy halogenowe, perfumy i wody toaletowe;

Główne pozycje w imporcie w okresie I-XI 2016 r.: banany i platany (47%), węgiel bitumiczny (19,8%), ekstrakty/ esencje kawy (12,3%), węgiel, inny niż bitumiczny (9,1%), goździki (9,1%), kawa (4,6%), kwiaty cięte, tytoń, cukier trzcinowy,

Główne pozycje w imporcie w 2015 r.: banany i platany (40,2%), węgiel bitumiczny (33%), esencje kawy (15,7%), kawa, goździki, tytoń,

Główne pozycje w imporcie w 2014 r.: banany i platany (42,8%), węgiel (23,6%), esencje/ ekstrakty kawy (15,7%), goździki, kawa, platany etc.

4. Współpraca inwestycyjna

Quiza Sp. z o.o., jeden z największych importerów bananów w Polsce, zaopatrujący ok. 15 % ryku (2 mln kartonów owoców importowanych rocznie z Ameryki Łacińskiej, dostawy m.in. na rzecz sieci „Biedronka”), posiada własne plantacje w Panamie, Ekwadorze (w Quevedo, Los Ríos, od 2004 r.), Kolumbii (w Uraba, Río Frío, od 2012 r.) i Gwatemali (w Semillero, od 2016 r.).

W związku z uruchomieniem w 2013 r. w Kolumbii sieci supermarketów Jeronimo Martins (pod marką „Ara”), działalność na miejscowym rynku zainaugurował również jeden z polskich dostawców sieci – spółka Instanta (Instanta Colombia S.A.S. z siedzibą w Bogocie).

Ponadto, polska spółka „Ursus”, której przedstawiciele gościli w październiku 2015 r. z wizytą studyjną w Kolumbii, analizuje możliwość uruchomienia montowni ciągników/ autobusów elektrycznych na miejscu (więcej info w dalszej części materiału).

5. Wzajemna współpraca gospodarcza i perspektywy jej rozwoju

Zarówno analiza dotychczasowych stosunków, jak i bieżące informacje przekazywane przez Ambasadę RP w Bogocie wskazują na możliwości dalszego rozwoju polskiego eksportu w następujących branżach:

- górnictwie węglowym (maszyny i urządzenia, sprzęt do ratownictwa górniczego, usługi projektowo-techniczne zagospodarowania złóż węgla oraz modernizacji dotychczasowych systemów eksploatacji),
- motoryzacji (części i akcesoria samochodowe, lakiery samochodowe),
- gospodarce morskiej (modernizacja portów morskich i rzecznych, regulacja i pogłębianie kanałów, przemysł stoczniowy, konsulting),
- wyroby rzemiosła, art. dekoracyjne, ceramika („Bolesławiec”),
- lotnictwie (samoloty rolnicze i do gaszenia pożarów, transportowe, treningowe, śmigłowce),
- kolejnictwie (szyny, tabor kolejowy, akcesoria) i transporcie miejskim (autobusy elektryczne),
- przemyśle farmaceutycznym,
- maszynach rolniczych (traktory/ ciągniki),
- przemyśle spożywczym, art. rolno-spożywczych (do eksportu do Kolumbii dopuszczono m.in. polskie jabłka),
- przemyśle kosmetycznym,
- sprzęcie gospodarstwa domowego,
- produktach chemicznych, w tym nawozach.

sektor wydobywczy

W ostatnich latach polsko-kolumbijska współpraca gospodarcza była najbardziej zaawansowana w zakresie wydobycia węgla kamiennego. Polski sprzęt górniczy już od wielu lat jest dostępny na miejscowym rynku (jego dystrybutorem na rynku kolumbijskim pozostaje spółka C.I. Entrelink S/A, która oferuje m.in. urządzenia firmy Faser S.A.); również kolumbijskie ratownictwo górnicze bazuje na polskim sprzęcie oraz polskim programie szkolenia ratowników.

Początek współpracy pomiędzy polską służbą ratownictwa górniczego a kolumbijskim odpowiednikiem datowany jest na koniec lat 80-tych XX wieku. W ramach współpracy podjęto szereg wspólnych działań w zakresie organizacji struktury ratownictwa górniczego w Kolumbii, polegających m.in. na utworzeniu sześciu regionalnych stacji ratownictwa górniczego oraz kompleksowych szkoleniach.

W 2009 r. Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A. – we współpracy ze spółkami: polską FSRiLG „Faser” S.A. oraz kolumbijską C.I. Entrelink S/A przeprowadziła:

- diagnostykę wykorzystywanego w ratownictwie górniczym sprzętu kolumbijskiego,
- specjalistyczne szkolenia dla kierownictw kopalń.

W dniach 3-10 kwietnia 2011 r. przedstawiciele CSRS S.A. przeprowadzili w prowincji Cundinamarca (na zaproszenie Ambasady RP oraz lokalnego departamentu górnictwa i energetyki) cykl seminariów z zakresu bezpieczeństwa pracy, środków ochrony osobistej oraz zagrożeń naturalnych w podziemnych zakładach górniczych. W dniach 10-12 sierpnia 2011 r. Prezes Zarządu CSRS S.S. uczestniczył w Międzynarodowych Targach Górniczych oraz Kongresie Górniczym, na którym wygłosił referat z zakresu działalności Stacji.

Obecnie CSRS S.A. prowadzi z Kolumbią rozmowy na temat możliwości przeprowadzenia analizy stanu bezpieczeństwa dwóch kolumbijskich kopalń oraz w zakresie organizacji szkoleń ratowniczych – łącznie jedenastu 5-ciodniowych szkoleń dla 150 osób.

26 marca 2014 r. miała miejsce wideokonferencja między przedstawicielami kolumbijskiej Krajowej Agencji Górniczej (KAG) a wiceprezesem i ekspertami CSRG. Konferencja miała na celu doprecyzowanie szczegółów projektu współpracy w zakresie ratownictwa górniczego. Projekt, przedłożony w ub. roku przez KAG, dotyczy dwóch głównych zagadnień:

- aktualizacji „Vademecum krajowego systemu ratownictwa górniczego” przez polskich ekspertów podczas wizyty na miejscu (obecna wersja pochodzi z lat 80-tych; opracowana wówczas również przez Polaków),
- szkoleń ratowników kolumbijskich w stacjach ratowniczych na terytorium Kolumbii oraz w CSRG S.A.

Ratownictwo górnicze w Kolumbii jest niedoinwestowane i problem musi być rozwiązany jak najszybciej. Polska ma

wyjątkowe w skali światowej doświadczenia na tym polu i istnieje szansa do skłonienia partnera kolumbijskiego do poważnych zakupów naszego sprzętu, tym bardziej, że jest on na rynku kolumbijskim znany i cieszy się dobrą opinią w kręgach lokalnych specjalistów.

branża spożywcza

Wraz z inauguracją przez Jeronimo Martins sieci supermarketów w Kolumbii w 2013 r. (pod marką „Ara”), uruchomiono dostawę polskich produktów spożywczych firm: Maspex i Instanta na rzecz w/w sieci. Towary, sprzedawane jako marka własna JM, to: produkty instant (kakao, czekolada i mleczko w proszku), kawa rozpuszczalna i draże czekoladowe. Ponadto, obie w/w polskie firmy ustanowiły swoich przedstawicieli w Kolumbii i rozważają uruchomienie w przyszłości produkcji na miejscu, przy czym Maspex nie wyklucza dystrybucji produktów pod własną marką. Poza tym plany produkcji na potrzeby portugalskiej sieci mają inne firmy związane z Jeronimo, takie jak ZPC Otmuchów, czy Mieszko.

branża obronna

Kolumbia pozostaje pierwszym latynoamerykańskim użytkownikiem produkowanych w Polsce helikopterów *Black Hawk* (w liczbie siedmiu), których dostawy na rzecz kolumbijskiej armii rozpoczęły się w 2013 r. (wartość dostaw – 180 mln USD). Ponadto, Polskie maszyny służą obecnie w Arabii Saudyjskiej, siłach zbrojnych Meksyku oraz Brunei.

Pokazy („Demo tour”) samolotu M28 produkcji PZL Mielec w Ameryce Łacińskiej

W okresie połowa marca – połowa maja 2017 r. PZL Mielec przeprowadziły spektakularną akcję promocyjną jednego ze swoich kluczowych wyrobów – turbośmigłowego samolotu pasażersko-transportowego M28 – w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Łącznie, w trakcie dwumiesięcznej kampanii, mielecki samolot odwiedził 13 miast. Powietrzne i naziemne pokazy, ze szczególnym uwzględnieniem startów z krótkich i słabo wyposażonych pasów rozpoczęły się w Trynidad i Tobago, a następnie przeniosły się Brazylii, Argentynie, Ekwadoru, Kolumbii, Panamy i Meksyku. Polska załoga i wspierający ją inżynierowie zaprezentowali potencjał operacyjny M28 we wszystkich warunkach pogodowych. Wśród potencjalnych nowych klientów znajdują się linie lotnicze, agendy rządowe i siły zbrojne.

branża motoryzacyjna/ transportowa/ rolna

W dniach 26-28 października 2015 r. w Kolumbii gościli przedstawiciele firmy „Ursus”, którzy – przy wsparciu Ambasady RP w Bogocie – przeprowadzili szereg rozmów. Celem wizyty było wysondowanie możliwości stworzenia montowni ciągników lub autobusów elektrycznych w Kolumbii. Polska delegacja spotkała się z:

- Transmasivo - jedną z obsługujących transport miejski w Bogocie, Limie i Barranquilla firm. Dyrektor wykonawczy spółki, p. H. Suárez, zna polską technologię, w 2014 r. złożył m.in. wizytę w „Solarisie”. **Jest otwarty na różne formy współpracy z polskimi dostawcami.** Firma ma zamiar kupić 160 autobusów na potrzeby zintegrowanego systemu transportu publicznego w Bogocie (SITP). Suárez wskazał, że najbardziej aktywnymi firmami na rynku w związku z niedawno ogłoszonym przetargiem na autobusy (nasza WPE 312) są Volvo, Higher i BYD. Ta ostatnia promuje autobusy z napędem elektrycznym. Do tej pory łączna inwestycja Transmasivo związana z zakupem autobusów i obsługą systemu wyniosła 250 mln USD. Minimalny, wymagany w Bogocie zasięg autobusów elektrycznych wynosi 240 km (zasięg oferowanych przez „Ursus” pojazdów wynosi obecnie 150 km),
- Superpolo – producentem karoserii oraz montażystą autobusów marek Volvo i Skania w Kolumbii,
- Federacją Hodowców Bydła (Fedegán) – bardzo niski stopień mechanizacji kolumbijskiego rolnictwa wymusi konieczność zakupu sprzętu rolniczego. Rolnicy, którzy nie podnoszą wydajności, nie będą w stanie konkurować z towarami importowanymi. Największe zapotrzebowanie będzie dotyczyć średnich traktorów, od 70 do 90 KM. Potencjalny rynek ciągników wśród samych tylko hodowców bydła to co najmniej 60 tys. Obecnie w Kolumbii nie funkcjonuje żadna montownia traktorów. Z uwagi na koszty transportu i pracy, najlepszym miejscem do inwestycji byłby karaibski port Barranquilla, skąd traktory mogłyby być transportowane do trzech najważniejszych regionów rolnych: wybrzeże karaibskie, dorzecze rzeki Magdalena i południowy wschód Kolumbii (Llanos Orientales).
- Stowarzyszeniem Producentów Rolnych Kolumbii (SAC) - mechanizacja produkcji rolnej będzie jednym z priorytetów rządu po zawarciu porozumienia pokojowego z FARC (2016).

branża farmaceutyczna

Narodowe Centrum Badań Jądrowych - Ośrodek Radioizotopów POLATOM – producent preparatów izotopowych wykorzystywanych w medycynie, nauce, przemyśle i ochronie środowiska, za pośrednictwem dystrybutora - firmy

Nucleotec z Bogoty - dostarcza swoje wyroby na rynek kolumbijski począwszy od 2005 r.. W tym czasie Ośrodek dokonał rejestracji następujących produktów (radiofarmaceutyków) na tamtejszym rynku:

- lod131 w postaci kapsulek żelatynowych i lod-131 w postaci roztworu - służące do terapii schorzeń tarczycy.
- zestawów scyntygraficznych, które po połączeniu z izotopem technetu-99m służą do obrazowania funkcjonowania narządów wewnętrznych oraz do diagnostyki i śledzenia zmian w chorobach onkologicznych.

Udział NCBJ w rynku kolumbijskim wynosił 30% i wykazywał tendencję wzrostową do lipca 2012 roku, kiedy to nastąpiło załamanie sprzedaży w momencie utraty licencji na obrót materiałami promieniotwórczymi przez miejscowego dystrybutora. Obecnie Centrum sprzedaje wyłącznie nieaktywne zestawy scyntygraficzne.

Kolumbia nie posiada lokalnego producenta radiofarmaceutyków, dlatego też rynek ten jest bardzo interesujący dla innych producentów. Niemniej jednak, konkurencja jest duża, w szczególności ze strony producentów europejskich takich jak: GE Healthcare, Cis-bio Francja, Medi-Radiopharma – Węgry, Covidien - Holandia, jak również z Ameryki Południowej (Brazylia i Argentyna).

branża kosmetyczna

W 2004 r. został otwarty w Bogocie salon piękności, którego działalność została oparta na stosowaniu kosmetyków, wytwarzanych przez znaną polską firmę „Dr Irena Eris”.

W lutym 2005 r. dokonano otwarcia Domu Polskiego w Bogocie, który służy jako centrum promocji polskich produktów.

5. Działalność promocyjna

W dniach 3-4 czerwca 2014 r. Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP, Pan Tadeusz Nalewajk (w zastępstwie Wiceministra Gospodarki, Pana Dariusza Bogdana), złożył oficjalną w Bogocie przewodnicząc jednocześnie zorganizowanej przez grupę Jeronimo Martins Polska S.A., największej w historii dotychczasowych relacji misji gospodarczej wiodących polskich firm spożywczych (dostawców sieci „Biedronka”), w tym m.in. Maspex, Mlekovita, Tan Viet, Sokółów, Bakalland, Dawtona, ZM Henryk Kania, Graal, Hoop, Instanta, Jutrzenka,

Organizacja misji była bezpośrednim efektem inauguracji przez Jeronimo Martins w marcu 2013 r. sieci supermarketów (pod marką „Ara”) w Kolumbii oraz uruchomieniem dostaw polskich wyrobów spożywczych na jej rzecz. W ciągu pierwszego roku działalności, Jeronimo Martins otworzyło 37 sklepów w tzw. „Trójkącie kawowym”, obejmującym departamenty: Risaralda, Caldas i Quindío, rozważając jednocześnie ekspansję na inne regiony kraju.

Podczas pobytu w Bogocie, delegacja uczestniczyła w:

- rozmowach oficjalnych z przedstawicielami kolumbijskich resortów: handlu, przemysłu i turystyki, spraw zagranicznych oraz rolnictwa, Wiceministrami: p. Marią del Mar Palau, p. Patti Londoño oraz p. Hernánem Románem odpowiednio, jak również z Prezes Agencji Górnictwa, p. Marią Constanzą Garcíą Bolero oraz Wiceprezesem ProExport Colombia (agencji odpowiedzialnej za promocję eksportu, inwestycji oraz turystyki) p. Juanem Carlosem Gonzálezem.
- zorganizowanym przez ProExport seminarium biznesowym nt. kolumbijskiej oferty inwestycyjnej oraz możliwości rozwoju współpracy handlowej w sektorze rolno-spożywczym; ze strony organizatorów, w spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele Narodowych Federacji: Hodowców Bydła oraz Plantatorów Kawy jak również znanych kolumbijskich firm spożywczych, takich jak Carribean Exotic (eksporter owoców), Casa Luker (producent wyrobów na bazie kakao i kawy), czy Juan Valdez (producent kawy).
- wydanym przez Prezes kolumbijskiego Banku Inwestycyjnego SILK, p. Martę Julianę Silvę koktajlu biznesowym.

Wizyta Pana Ministra Tadeusza Nalewajka potwierdziła wolę stron utrzymywania dialogu na wysokim szczeblu politycznym oraz intensyfikacji wzajemnej współpracy handlowej i inwestycyjnej. Pobyt w Kolumbii miał bardzo duże znaczenie poznawcze dla obu stron oraz dużą wartość dodaną w kontekście promocji kraju i marki polskiej gospodarki. Polska oferta spotkała się z pozytywnym odbiorem i zainteresowaniem ze strony kolumbijskiej.

Udział w misji umożliwił polskim przedsiębiorcom nawiązanie bezpośrednich kontaktów biznesowych, jak również zapoznanie się ze specyfiką oraz uwarunkowaniami miejscowego rynku. Oprócz zainteresowania eksportem na rzecz sieci „Ara”, część polskich firm (Maspex, Instanta) rozważa możliwość uruchomienia produkcji lokalnej oraz sprzedaż produktów także pod własną marką, jak również stopniową ekspansję na inne rynki Ameryki Łacińskiej (co jest wskazane z uwagi na niski stopień rozwoju miejscowej infrastruktury drogowej oraz brak sieci kolejowej, koszt transportu importowanych produktów w głąb kraju jest bardzo wysoki, przekraczając częstokroć wartość frachtu morskiego z Europy).

Z uwagi rozwój sieci JM oraz podpisaną w czerwcu 2012 r. umowę o wolnym handlu pomiędzy UE a Kolumbią, Kolumbia prezentuje szerokie możliwości rozwoju współpracy biznesowej w wielu sektorach, nie tylko spożywczym.

W dn. 11 kwietnia 2013 r. miała miejsce videokonferencja nt. możliwości polsko-kolumbijskiej współpracy naukowej, w ramach *Memorandum o porozumieniu między Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP a Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rep. Kolumbii o współpracy w dziedzinie rolnictwa*, podpisanego 6 października 2009 r. w Warszawie. Za najbardziej perspektywiczne obszary współpracy, podczas narady, zidentyfikowano weterynarię, biotechnologię oraz produkcję włókien naturalnych.

W dn. 7 lutego 2013 r., przebywająca z oficjalną wizytą w Polsce Minister Spraw Zagranicznych Kolumbii, p. Maria Angela Holguín Cuellar spotkała się w Wicepremierem, Ministrem Gospodarki, p. Januszem Piechocińskim oraz Panią Minister Iloną Antoniszyn-Klik. W trakcie rozmowy, obie strony wyraziły wolę intensyfikacji wzajemnej współpracy gospodarczej, zarówno handlowej, jak i inwestycyjnej. Ponadto, Minister Holguín wskazała na wiele podobieństw między Kolumbią i Polską, zaś Pan Wicepremier Piechociński poinformował o zamiarze PALiZ podpisania umowy o współpracy z kolumbijskim odpowiednikiem w najbliższej przyszłości.

W dniach 22-23 listopada 2012 r. z wizytą w Polsce przebywała Pani María Constanza Garcia Botero, Prezes nowopowstałej kolumbijskiej Narodowej Agencji ds. Górnictwa. Z inicjatywy Ministerstwa Gospodarki, w dn. 22 listopada zorganizowano lunch roboczy z udziałem polskich firm zainteresowanych rozwojem współpracy z Kolumbią, spółkami: Kolmex Invest, Fenes S.A. oraz DGG ECO, natomiast w dn. 23 listopada wizytę Pani Prezes Botero na Górnym Śląsku.

Podczas pobytu w Katowicach Prezes Botero spotkała się z kierownictwem: Kompanii Węglowej S.A. – największego europejskiego dostawcy węgla kamiennego, spółek FAMUR S.A. i KOPEX S.A. – wiodących polskich producentów maszyn i urządzeń górniczych, oraz Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu.

Podczas rozmów w KW S.A. Prezes Botero wykazała szczególne zainteresowanie problematyką zagospodarowania – wydzielającego się podczas wydobywania węgla – metanu oraz kwestiami odpowiedzialności społecznej spółki. Z uwagi na fakt, iż kierowana Przez Panią Botero Agencja jest młodą instytucją, zainteresowanie strony kolumbijskiej przyjętymi w innych państwach wydobywających węgiel rozwiązaniami jest duże.

Podczas wizyt w spółkach FAMUR S.A. oraz KOPEX S.A. gospodarze oprowadzili delegację po zakładach produkcyjnych, jak również zaprezentowali gamę oferowanych przez siebie produktów i usług. Dziękując za gościnę i przekazane informacje, Prezes Botero zaoferowała pomoc Agencji w kojarzeniu partnerów handlowych.

Ostatnie rozmowy na Śląsku przeprowadzono z władzami CSRG S.A. Działalność Stacji, która zrzesza ponad 200 ratowników, skupionych w centrach operacyjnych w Krakowie, Bytomiu, Zabrze i Wodzisławiu Śląskim, wykracza daleko poza granice Polski, docierając m.in. do Ameryki Południowej. Historia polsko-kolumbijskiej współpracy w dziedzinie ratownictwa górniczego liczy już ponad 30 lat. W tym okresie, eksperci CSRG m.in. pomagali opracować kolumbijski program ratownictwa górniczego oraz prowadzili szkolenia dla miejscowych górników. Aktualnie, CSRG współpracuje z prowadzącą działalność wydobywczą na terytorium Kolumbii brazylijską spółką.

Pani Prezes wyraziła nadzieję na intensyfikację współpracy pomiędzy jej Agencją a CSRG, podkreślając znaczenie prowadzonych przez polskich specjalistów szkoleń, oraz zwracając uwagę na konieczność modernizacji kolumbijskiego sprzętu.

Kolumbia planuje intensywny rozwój branży górniczej - w ciągu minionych 10 lat wydobywanie węgla wzrosło ponad dwukrotnie i wynosi obecnie ok. 90 mln ton rocznie.

Sama Kolumbia zużywa 5 mln ton węgla rocznie, pozostała część produkcji trafia na eksport, dzięki czemu kraj ten znajduje się w czołówce światowych eksporterów węgla. Przewiduje się również, że w ciągu najbliższych 10 lat

poziom inwestycji w sektorze wydobywczym wyniesie ponad 14 mld dolarów, z których 6,8 mld USD zostanie przeznaczonych na badania geologiczne, natomiast 7,3 mld USD na wydobycie. Obecnie kapitał zagraniczny napływa głównie z Brazylii, USA, Australii, Kanady i Wielkiej Brytanii.

18 października 2012 r. w siedzibie PALiZ odbyła się prezentacja oferty inwestycyjnej dwóch dynamicznie rozwijających się krajów Ameryki Łacińskiej: Brazylii oraz Kolumbii. Podczas spotkania, Ambasador Brazylii w Polsce, Pan Jorge Geraldo Kadri oraz Ambasador Kolumbii w Polsce, Pani Victoria Gonzalez Ariza wraz z przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za promocję rodzimej gospodarki, przybliżyli potencjał gospodarczy i ofertę inwestycyjną obu krajów. Konferencja, zorganizowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ambasadę Kolumbii w Polsce, Ambasadę Brazylii w Polsce, PALiZ oraz Proexport Colombia – instytucję odpowiedzialną za promocję inwestycji, eksportu i turystyki Kolumbii, stanowiła wstęp do przygotowywanej na listopada 2013 r. misji gospodarczej PKPP Lewiatan do Brazylii i Kolumbii.

Bezpośrednio po zakończeniu w/w Konferencji, w tym samym dniu doszło do spotkania pomiędzy Panią Minister Iloną Antoniszyn-Klik a Panami: Juanem Carlosem, Wicedyrektorem kolumbijskiego biura Proexport - organu odpowiedzialnego za promocję eksportu, inwestycji oraz turystyki, oraz Sergio Calderóne, Dyrektorem niemieckiego oddziału Proexportu. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele sieci wojewódzkich Centr Obsługi Inwestora i Eksportera oraz eksperci PALiZ odpowiedzialni za promocji inwestycji zagranicznych. W trakcie spotkania, Pani Marianna Myron, Kierownik mazowieckiego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, przedstawiła prezentację dot. funkcjonowania mazowieckiego COIE. Następnie, na prośbę Pani Minister, strona kolumbijska podzieliła się swoimi doświadczeniami w zakresie promocji eksportu, inwestycji i turystyki, w szczególności oraz instrumentów wsparcia oferowanych zagranicznym podmiotom przez biuro Proexport. Dzięki staraniom biura, Kolumbia zdołała przyciągnąć takich inwestorów jak HP, IBM, czy portugalską sieć handlową „Biedronka”. Ambicją Kolumbii jest stać się punktem zaczepienia dla przedsiębiorców unijnych, w tym również polskich, pragnących rozwijać swoją działalność gospodarczą na rynkach Ameryki Łacińskiej. Podczas spotkania, przedyskutowano również strategię - polskie i kolumbijskiej - ekspansji na rynki państw trzecich, w tym na kontynent afrykański. Strona kolumbijska wyjaśniła, iż jej strategią – w przypadku rynków odległych – jest współpraca z innymi państwami regionu, np. z Chile na zasadzie synergii (Kolumbia jest znaczącym eksporterem kawy, zaś Chile win – obie gospodarki są wobec siebie komplementarne).

W związku z planowaną przez MSZ misją, w dn. 5-9 listopada 2012 r. odbyła się wizyta studyjna brazylijskich oraz kolumbijskich dziennikarzy w Polsce. Jej celem było zebranie materiałów do artykułów prasowych i programów radiowych, mających promować sukces polskiej transformacji politycznej i ekonomicznej po 1989 roku oraz korzystną na tle Europy aktualną sytuację gospodarczą naszego kraju. W dn. 7 listopada dziennikarze spotkali się z Panią Minister Iloną Antoniszyn-Klik. Przebywający w Polsce dziennikarze reprezentowali następujące media: brazylijskie: radio *Senado*, dziennik *Correio Braziliense*, magazyn *Valor Economico*; oraz kolumbijskie: dzienniki *El Espectador*, *El Tempo* oraz *La Republica*.

Oficjalna wizyta Wiceminister Spraw Zagranicznych RP, Pani Beata Stelmach w Kolumbii miała miejsce w dniach 26-27 listopada 2012 r. Wizycie towarzyszyła misja gospodarcza PKPP Lewiatan, reprezentująca sektory: obronny, wydobywczy, transportowy oraz turystyczny, jak również przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego. W trakcie wizyty, zorganizowano obrady VI rundy konsultacji politycznych, jak również przeprowadzono szereg spotkań w tamtejszych: Ministerstwie Górnictwa i Energetyki, Ministerstwie Obrony Narodowej oraz MSZ.

Podczas wizyty Minister Stelmach, strona kolumbijska wskazała sektor górniczy oraz rolno-spożywczy, jako dwa potencjalne obszary współpracy. Stwierdziła, że Kolumbia dysponuje ogromnym potencjałem produkcji rolnej, a polskie technologie i doświadczenie mogłyby przyczynić się do rozwoju tego sektora. W przypadku sektora wydobywczego, Kolumbia jest obecnie w trakcie modernizacji systemu eksploracji surowców, wiążącego się z planami rozszerzenia działalności ekstrakcyjnej. Strona kolumbijska przygotowuje się do eksploracji i eksploatacji niezbadanych geologicznie części kraju (ok. 50 % całkowitej powierzchni Kolumbii), gdzie potencjalnie znajdują się duże zasoby węgla złota miedzi, niklu, platyny, uranu i in.

Polska delegacja przeprowadziła również rozmowy z przedstawicielami Ministerstwa Obrony oraz Sztabu Generalnego Kolumbii, podczas których zaprezentowała nowatorskie rozwiązania z dziedziny bezpieczeństwa cywilnego. Szczególne zainteresowanie wzbudziły: oferta firmy PIAP na dostawę samobieżnych robotów typu Ibis i Gryf do unieszkodliwiania ładunków wybuchowych oraz oferta firmy WB Electronics w zakresie monitoringu trudno

dostępnych terenów granicznych oraz kontroli ruchu tłumów. Strona kolumbijska potwierdziła swoje zainteresowanie dalszymi dostawami helikopterów Black Hawk, produkowanymi przez PZL Mielec.

Notatkę przygotował: Daniel Staniszewski
Departament Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwa Rozwoju
Czerwiec 2017 r.